

derzhavnim-borgom-v-ukrayini

4. Проблеми боргової політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finalearn.com/lifers-1286-1.html>

5. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

6. Горобець О. Г. Державний борг України та його вплив на розподіл валового внутрішнього продукту. / О. Г. Горобець // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 3. – С. 17-19.

УДК 354.35: 336.71.078.3

Пашинський М. М., аспірант,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пивовар Ю. І., к.ю.н., доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО УТОЧНЕННЯ ПРАВОВОЇ КАТЕГОРІЇ «БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ»

Відповідно до абзацу 4, 5 частини першої статті 1 Закону України «Про Національний банк України» однією з функцій Національного банку України (НБУ), як органу державної влади, є *банківське регулювання*. Полягає ця функція у створенні системи норм, що регулюють діяльність банків, визначають загальні принципи банківської діяльності, порядок здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства [1]. Виходячи з вказаного законодавчого трактування можна зробити умовивід, що головною метою банківського регулювання є створення системи норм (тобто правил поведінки). Разом з тим зауважимо, що в даному випадку використаний законодавцем термін «норма» формує про нього уяву як про явище, що носить достатньо широке змістовне значення, оскільки допускає включення до свого змісту як власне правові норми (тобто норми права як загальнообов'язкові, формально визначені правила поведінки, що встановлені або санкціоновані державою і спрямовані на врегулювання суспільних відносин), так і інші різновиди норм (зокрема, технічні, програмні, бухгалтерські стандарти, тощо).

Співставлення мети регулювання банківського, що покладається на НБУ, та мети регулювання в інших сферах економіки держави (наприклад, фінансовій, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки та ін.) дає підстави припустити, що держава наділила НБУ свого роду «надфункцією», здійснення якої більш правильно слід відносити до компетенції Верховної Ради України як єдиного державного законодавчого органу, уповноваженого на формування національної

системи норм права, у тому числі в різних сферах суспільного життя країни (включаючи банківську).

Існування в законодавстві наведеного вище нормативного трактування функції банківського регулювання, на наш погляд, призводить до обрання дослідниками хибного шляху у формуванні теоретичної думки з цього питання. Так, зокрема, не можемо погодитись з висловленою дослідницею В. І. Міщенко позицією, згідно з якою регулювання банківської діяльності визначається як створення відповідної правової бази, що полягає, по-перше, у розробці та ухваленні *законів* (виділено – автором), що регламентують діяльність банків; по-друге, в ухваленні відповідними установами, уповноваженими державою, положень, що регламентують функціонування банків у вигляді нормативних актів, інструкцій, директив, та які (законодавчі та нормативні положення) у сукупності визначають такі межі поведінки банків, які сприяють надійному та ефективному функціонуванню банківської системи [2, с. 47-48]. На наше переконання, друга частина даної тези може бути застосована відносно компетенції НБУ, тоді як перша її частина (щодо розробки й ухвалення законів) – цілком очевидно виходить за межі правотворчої юрисдикції даного суб'єкта. Відмітимо, що навіть Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади для виконання визначених перед ним завдань обмежений в своїх повноваженнях щодо здійснення нормотворчості. Таке обмеження щодо створення системи норм полягає, зокрема, у прийнятті й затвердженні лише підзаконних правових актів (що містять відповідно підзаконні норми права), а також у розробленні законопроектів з подальшим поданням їх до парламенту на затвердження.

Уважаємо, що у найбільш узагальненому розумінні поняття банківського регулювання можна визначити як систему заходів, за допомогою яких НБУ забезпечує стабільне, безпечне функціонування банків та запобігає дестабілізуючим процесам у банківській сфері. Такому трактуванню кореспондується, зокрема й загальноправова позиція щодо сутності правового регулювання суспільних відносин як здійснюваного громадянським суспільством і державою за допомогою усієї сукупності юридичних засобів упорядкування суспільних відносин, їх закріплення, охорони, захисту і розвитку [3, с. 254].

Тому, виходячи з загальноправової доктрини, вважаємо, що викладене в Законі України «Про Національний Банк України» положення щодо визначення основної мети *банківського регулювання*, а саме, створення системи норм, потребує уточнення, зокрема шляхом заміни самого терміну «банківське регулювання» категорією «*банківське правове регулювання*». При цьому метою останнього необхідно визначити – правове упорядкування суспільних відносин в банківській сфері. Крім того, убачаємо доцільним закріпити сам термін «банківське правове регулювання» та його трактування передусім в базовому галузевому

законодавчому акті – Законі України «Про банки та банківську діяльність».

Література

1. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV // *Голос України*. – 1999. – 22 червня.

2. Міщенко В. І. Банківський нагляд: підручник / В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. – К.: Центр наукових досліджень НБУ, Університет банківської справи НБУ, 2011. – 498 с.

3. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підручник / О.Ф. Скакун. – 4-е вид. доп. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 524 с.

УДК 342.922(043.2)

Артеменко Г. С., Лазоренко Я. В., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА НАКЛАДЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ НА ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Дисциплінарна відповідальність - це один з видів юридичної відповідальності державних службовців. Вона полягає в обов'язку державного службовця відповідати перед власником або уповноваженим ним органом за скоєний ним дисциплінарний проступок і понести дисциплінарні стягнення, передбачені нормами трудового права.

Дисциплінарним проступком є протиправне порушення державним службовцем норм законодавства та покладених на нього службових повноважень.

Керівники зобов'язані своєчасно реагувати на вчинення державними службовцями дисциплінарних проступків та застосовувати до винних осіб заходи дисциплінарного стягнення.

Дисциплінарне стягнення має на меті поновлення порушених державних службових відносин та уникнення негативних наслідків вчиненого правопорушення, виховання державного службовця у дусі дотримання законності, належного виконання службових повноважень, а також запобігання новим правопорушенням.

Видами дисциплінарних стягнень, що накладаються на державного службовця, відповідно до ст. 66 Закону України «Про державну службу» є: зауваження; догана; попередження про неповну службу відповідність; звільнення з посади державної служби.

Відповідно до статті 147 КЗпП України, за порушення трудової дисципліни до державних службовців може бути застосоване тільки один